

Plechový bubínek / Kočka a myš

[Günter Grass](#)

Plechový bubínek / Kočka a myš - Günter Grass ke stažení PDF Román Plechový bubínek (1959), který Grasse přes noc proslavil po celém světě, je koncipován jako příběh jednoho hrdiny. Na začátku 50. let zaznamenává Oskar Matzerath v Léčebném a zaopatřovacím ústavu běh svého života od začátku století až do doby adenauerovského Německa. Tento infantilní vypravěč se se svým plechovým bubínkem pohybuje mimo tradiční morálku, a právě proto se nakonec jeví jako jediný zdravý ve světě lži a zločinu. Dílo šokovalo své první čtenáře otevřeností a bezohledností, zároveň však otevřelo poválečnému německému románu cestu ke světovosti a svému hrdinovi zajistilo významné místo v moderní mytologii. Novela Kočka a myš (1961) je druhým dílem a svorníkem Grassovy Gdaňské trilogie, jejíž krajní pilíře tvoří velké romány Plechový bubínek (1959) a Psí roky (1963). Soustřeďuje se na ústřední dějiště trilogie, baltský přístav Danzig/Gdaňsk, dobu těsně předválečnou a válečnou a na jednu ústřední postavu. Tou je chlapec Joachim Mahlke, rozený outsider s mnoha handicapy, jež zhmotňuje — v typicky grassovské groteskní hyperbole — jeho nápadně velké Adamovo jablko. Tento „cyranovský“ defekt se Mahlke snaží od dětství kompenzovat, nakonec způsobem, který jemu a všem jeho vrstevníkům nabízí, vtouká do hlavy dobová ideologie: chce se stát válečným hrdinou. To se mu podaří. V zázračně rychlé kariéře je jako velitel tanku dekorován válečným

křížem, jímž může konečně zakrýt onen fatální defekt na krku. Na tomto zdánlivém vrcholu však tragikomický hrdina dezertuje.

Novela nevysvětluje proč, nemoralizuje, neideologizuje — pouze vypráví ve výmluvných zkratkách jeden paradigmatický případ celé svedené a zničené generace, která byla současně spolupachatelem i obětí zrůdného režimu. Právě pro svůj groteskní humor, z něhož chvílemi mrazí, a pro svou novelistickou hutnost, která ponechává postavám i dějům jejich mnohoznačnost a tajemství, se stala Kočka a myš jedním z nejčtenějších textů Güntera Grasse. V roce 1967 podle této knihy natočil režisér Hansjürgen Pohland stejnojmenný film.

